

בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד שליט"א

לקוטי הלכות חלק א' דף כ"ו

הלכות נטילת ידיים שחרית ג' המשך אות ה'

מכון

הליכות נועם

tateziser@gmail.com

נכתב לפני עריכה

ניתן להאזין לשיעורים
במס' טלפון מיוחד
לשיעורי הרב שליט"א
במס' **0527111070**

לשמיעה, והורדה,
וכן להורדת הקונטרס
באתר בעטלער
betler.org

ליקוטי הלכות או"ח דף כ"ז הל' נטילת ידיים ג' המשך אות ה'

בשעת שינה וביטול מסתלקין המוחין למעלה שלא יפגמו מהנאות

רבי נתן נכנס לבאר ענין ראש השנה ע"פ דברי רביה"ק, וחוזר על מה שמבואר בכתבי האריז"ל, ומוסיף לבאר איך יש בזה עבודת תיקון העולם ותשובה בראש השנה, שאנו צריכים לקבל עול מלכות שמים ע"י הביטול להשי"ת, והיציאה מגדלות. ולעיל הביא ענין השינה והדורמטיא. והנה ררכו של ר' נתן שבאור דברי רבינו מבאר דברי הזה"ק והאריז"ל ומבאר, מה שכל הצדיקים ביארו איך יש ע"י פנימיות התורה יש דרך של עבודת ה' למעשה אצלינו, שזהו כלליות אור הבעש"ט והצדיקים, באופן של חמימות ואש, להרגיש שבת, להרגיש את הקדושה, אך ר' נתן מרחיב העניינים האלה באופן מופלא ונורא מאד. לכן הוא מזכיר כאן את דברי האריז"ל.

ותחילה הזכיר ענין השינה וסילוק המוחין מחמת הנפילה לגדלות, וכאן נכנס לנקודה יותר עמוקה, שאם אינו מסלק את המח, יש מציאות שהמח מתקלקל, כי כשסובל מחכמות שלא כסדר, אזי משתמש עם החכמה לחזק את השלא כסדר, ישות וגאווה, שהוא למדן וצדיק, שאז אינו נכנע לפני ה' לתקן רכיו. זהו יסוד דרך הצדיקים שהעיקר להרגיש שה' ממש כאן, ובכל מחשבה דיבור ומעשה, ובכל תנועה יהיה בקדושה וטהרה, כשיש חכמות והוא למדן נפלא, אך אינו עוסק בבושה ומתנהג בגשמיות, אפי' שהוא צדיק, אם אינו מתקדם עוד, הרי צריך מאד להתבייש. וזהו תיקון ר"ה. ובכרי לבאר הדברים הזכיר את לשונות האריז"ל בקצרה.

וזהו בחינת השנה של ראש השנה שנעשה אז כמבאר בכונות ומבאר שם שהשנה היא שמוסתלקין המוחין מזעיר אנפין למעלה וכו'. כי הנה יש בחי' זעיר אנפין הוא ענין המדות שמקבלים המוחין, ויש בחי' מלכות שהיא צריכה לקבל מזעיר אנפין, ומבואר שבר"ה נופל שינה על ז"א, שמוסתלקין המוחין מז"א ונבנית המלכות בבחי' נסירה. ומבאר כאן למה צריך לסלק את המוחין מז"א בבחי' שינה, הגם שזה מושג רוחני, אך הוא מבאר בזה יסוד שאנו צריכים ללכת עם זה למעשה. ואז נמשכין המוחין והחיות לבחינת מלכות שלא על-ידי זעיר אנפין, כי אם על-ידי בינה אימא עלאה בעצמה וכו' סדר הנסירה הוא לא כמו שתמיד היא מקבלת מוחין מז"א, אמנם עתה בעת הנסירה בר"ה המוחין מסתלקין מז"א, והמלכות מקבלת מבינה וכך היא נבנית מחדש, ולאחר שמקבלת מוחין ממוחקין מבינה, ונסרת, אזי מקבל ז"א מוחין חדשים ע"י תקיעת שופר ואחר כך על-ידי השופר נמשכין לו מוחין חדשים שנתחדשו על-ידי השנה ואז נתעורר מהשנה ואז ננסרת המלכות וכו', עין שם, זהו ענין עמוק שאנו לא צריכים לדעת את כל הפרטים, רק ללמוד את הענין שר' נתן מביא כאן. וכלל הדברים שצריך שיהיה פנים בפנים, ותחילה הם עומדים אחר' באח', וכרי להחזירה פב"פ צריך נסירה, לבנות קומת המלכות שלא תחזור להיות נקודה קטנה, ולזה מסתלקין המוחין מז"א, בחי' שינה, ונשאר קוסטא דחיותא רק חסדים, והמלכות מקבלת מהבינה גבורות ממוחקות, ויש בזה כוונות בלי שיעור בענין זה, ולאחר תקיעת שופר לפני מוסף, ונמשך מוחין חדשים על ז"א והכל נמתק. וכאן מבאר ר' נתן ענין השינה.

ליקוטי הלכות ח"א דף כ"ו נטילת ידיים שחרית ג' המשך אות ה'

הינו שהשנה הוא בחינת הסתלקות המוחין שמסלקין המוחין בכונה שלא יתאחו בהם בחינת שלא כסדר, בחינת גדלות, שהעקר הפגם בהמוחין, לפעמים יש לאדם מח, ועי"ז נכנס לגאווה, שמתחיל להתחכם, ויודע ללמוד קבלה וקבלה מעשית, או למדנות, והוא גדול, חזק, הגם שיש לו מח, אבל המוחין פגומים בגדלות. ולכן תיקון העולם לסלק מוחין האלה ולקבל מלכות שמים בתמימות. זהו עיקר דרך של הבעש"ט כשרואה אדם שיש לו מוח, אך המח אינו מביא אותו לאהבת ה' ויראת ה', אזי יסלק את המוחין האלה, זה לא אני, לא.

וזהו בחי' שינה, שלא יתאחו הקליפות מהמוחין. כי זה כלל גדול בקדושה, שכשהקליפות רוצים לניקן מאיזה מדרגה גדולה, אותה המדרגה מסתלקת לה ועולה, וזהו בחי' ר"ה, כי כפי מה שיש בחי' שלא כסדר שבתשר"י נברא העולם, הרי יכול להיות פגם במוחין, שאור מ"ה אינו מאיר, ואז המוחין מסתלקין שלא יפגמו, ולכן יש בחי' שינה ועי"ז העולם מתנהג בחסד.

גם הגדלות הוא במוחין, ואז צריך לסלק המוחין ולטבלם, רק להדבק בה' בתמימות

מות

כמוכא בכתבי האר"י ז"ל שפגם הגדלות הוא במוחין ועל-כן גאווה בגימטריא י"ה, שהם המוחין, עין שם פי עקר פגם הגאווה הוא שאומר, אנא אמלוד. מבואר באר"ז"ל שגאווה וגדלות זה פגם, אף אחד לא חושב ככה... כי מה יש לי שייכות כלל עם גאווה... אבל כנראה זה מאד מוסתר אצל האדם, וזהו מתנה גדולה ע"י התקרבות לצדיק שמכירים שכולנו מלאים מגאווה מאד, שהרי רבינו אומר בזה המאמר, שמי שרואה שלא הולך לו כסדר, שהתפילה לא הולך והתורה לא הולך, ולא מרגיש טוב, או משהו עובר עליו בבית, הרי שה' שלא כסדר' מפריע לו, זהו סימן שיש לו גדלות, וצריך לעשות תשובה. ואם הוא לא מסלק את המוח, הוא פוגם בהמח בעצמו. היינו שמקבל מח של עקשן גאווותן ונהיה יותר גרוע, מח של אנא אמלוד. בחי' י"ה בגימ' גאווה. והרי צריך שיהיה לה' המלוכה.

ובאמת עקר חיות המלכות הוא על-ידי החכמה, פי החכמה תחיה וכו', כמבאר שם בהתורה הפ"ל וצריכין להעלות המלכות לשרשה בבחינת והייתה לה' המלוכה לידע, שכל העולמות וכל אשר בהם, שהם בחינת מלכות פנ"ל, הכל נברא ומתנהג רק על-ידי מלכותו יתברך לבר אשר בכל משלה. ואדם צריך לידע את התורה ולקיים את התורה, ובכל דבר לזכור את השי"ת, ועל-כן צריכין לבטל עצמו נגדו יתברך ולהיות בעיני עצמו כלא ממש בבחינת ונחנו מ"ה, עיקר התשובה והעבודה של האדם, ולזה עיקר תכלית ההתקרבות לצדיק, שיהיה בעיני עצמו כלא ממש. לא בטלן, ולא עניו בחוץ, להראות כמו עניו, אלא שידוע בעיני עצמו שהוא כלא ממש. פי עקר החיות הוא בחינת מ"ה, בחינת מ"ה חיינו פנ"ל, אבל כשיש לו גדלות ואומר, אנא אמלוד ורוצה להמשיך המלכות לעצמו שזה למעשה עיקר הדרך של אנשים, וכל זה מחמת שמתגאה בדתו ונרמה לו שכבר השיג איזה שכל והוא למדן או מקבל וצדיק צדיק זה גם בעיה, שהוא חושב שהוא צדיק עד שראוי לו למלוד ולהשתרר. נמצא, שרוצה להפוך את הסדר לחלק המלכות לעצמו כאלו יש לו כח ודעת להחיות את המלכות, כי מה שמחיה את המלכות הוא מח של ביטול לה', והוא רוצה לחלוק לעצמו המלכות, שרוצה להמשיך חכמה להגביר בחי' שלא כסדר עם החכמה, וזה אסור לומר שהוא יכול להחיות המלכות, כי רק ה' מחיה את המלכות לבדו, ולכן רק צריך לסלק את המח אז, שלא יפגום, שעקר חיותו מהחכמה ורוצה להמשיך בחינת החכמה לתוך בחינת שלא כסדר ולהגביר בחינת שלא כסדר על כסדר

ח"ו, כי בודאי אי אפשר לו להמשיך בחינת מלכות לעצמו כי אם על-ידי חכמה, שהוא חיות המלכות ועל-כן זה שמתגאה ואומר אנא אמלוד, הוא פוגם בהמת והחכמה שרוצה להמשיך המח לתוך מלכות דסטרך אחרא שהוא גאות ועל-כן בעת שלא נמתק עדין בחינת שלא בסדר, דהינו בראש השנה בתחלתו, צריכין לבטל ולסלק המח לגמרי כדי שלא יתאחז בו בחינת שלא בסדר, בחינת דינים וכו' כ"ל ועל-כן מבטלין עצמן לגמרי.

והנה הגם שהרבר נעשה בעולמות העליונים מה שרביה"ק מתקן תיקון העולם, אך העבודה הזאת שאנו מבטלים את המוחין בתשובה, רק רוצים להתרובק בה' לבדו, זה גורם שבאמת נעשה המתקה כראוי.

כשמגלים מלכותו בלי שום חכמות, אזי נכללים באור עליון מאד ונמתק השלא בסדר'

ובשעת הבטול, שהוא בחינת שנה, דהינו שאין אנו משתמשין בשום חכמה, אזי אנו נכללין למעלה מחכמת אדם, כי על-ידי תמימות ופשיטות ואמונה עולין למעלה מהמח והחכמה, כמבאר במקום אחר בדברינו כמ"ש האריז"ל שכיון שסלקנו החכמה, מתעלים למח יותר עליון, בבינה, בסוד מנצפך חרשים, גבורות ממותקות, שהוא 'שלא בסדר' ממותק, אך אנו צריכים לבנות את העולם במיתוק גדול, למעלה מחכמת אדם, למעלה מהמח והחכמה, אור האלקות ע"י הביטול, ואז אנו ממליכין אותו יתברך בתמימות בלי שום חכמות, שזהו בחינת שנמשכין המחין והחיות להמלכות שלא על-ידי זעיר אנפין, שהוא בחינת חכמת אדם, כי עקר האדם הוא בחינת זעיר אנפין כידוע, זהו יריעה שר' נתן רוצה שנרע, ומזכיר זאת כ"פ בלקו"ה, בחו"ז"א הוא הדעת, שאדם יודע מהשית"ת כי עכשיו אנו מגלין מלכותו בלי שום חכמות כי אם על-ידי הבטול לבד, שאז נכללין למעלה למעלה בבחינת בינה אימא עלאה, גבורות ממותקות, כלליות שיר שיתער לעתיד, וההמתקות שרביה"ק פועל, שהוא כלליות של שלש ראשונות כתר חכמה בינה, אור האלקות, מי יודע מה שר' נתן השיג בזה, ובמה שכותב כאן מתרץ הרבה קושיות עמקות בכתבי האריז"ל, שמראה מה זה למעלה מזה, ומשם נתגלה מלכותו יתברך כי ע"ג ראשונות שהוא כלליות האור של הקדושה שמשם נמשכים הרבה הרבה עניינים וכונות נפלאים, לא רק ענין אחד, אלא הרבה עניינים, שזה כל דקה של ראש השנה, צריך להתחדש, ולהתבטל לאימא עלאה, כל פעם וכל רגע לומר לעצמו, אני לא רוצה את המח הזה שמביא לי גדלות, אבל אני לא יכול, שהרי אני בעוה"ז, ובעוה"ז אני באמצע התפילה נרדם, או הוי מה אתה דוחף, או באמצע התפילה קנאה, ואפי' תאוות, לכן רק יסלק מוח, שהמח הזה שמבלבל אותי לא מולך עלי, לא מושל עלי, מה שכן מולך עלי זה רק ביטול לה', אבל ה' אני לא יודע איפה הוא. ואז אתה מקבל המתקה גדולה מלמעלה, שזה עבודה גדולה מאד שבודאי שייך לאנשים שמבינים את עומק הסוד של הקבלה, אבל לא, אדרבה גם לאדם הכי פשוט שעובר עליו נפילות וירידות, ותמיד חושב גואלד אני רוצה לשוב בתשובה לתקן את המח שלי, לא לחשוב כן יכול או לא יכול, רק לסלק המח הזה, אני רוצה תשובה. בתמימות הזה נתגלה מלכות וקדושה באור גדול ומשיח צדקנו יבא עי"ז.

בשמתעורר מהשינה זוכה למחא חדש, מח עם ביטול ושפלות

עד כאן דיבר מה שנעשה בשעת הנסירה והקטנות, ואחר כך על-ידי השופר נמשכין מחין חדשים ונתעוררין מהשנה, אז נמשך מח חדש של מ"ה, שה' מאיר לאדם מח אמיתי ונקי שיכול להחיות אות ובתוך ה'שלא כסדר'. ואז מתפללים מוסף וממליכים את ה' בכל לב במלכויות זכרונות ושופרות פי על-ידי השנה והבטול, על-ידי זה זוכין אחר כך למחין גדולים היינו בשפלות לפניו ית', ואז ננסר המלכות ונעשה פרוץ שלם וכו'. היינו שהשלא כסדר נכלל בכסדר, ובנינו בעיקר בב' ימים ראשונים של ר"ה, וכן בהמשך עשרת ימי תשובה, ובזה נבנה המוחין של שלא כסדר כראוי כי כבר נמשך לו חיות חדש מלמעלה, ויש לו מח ששולט על שלא כסדר כיון שביטל עצמו בתחילה, זה מה שבונים בעשרת ימי תשובה, ובזה זוכים לסליחה ומחילה ביוהכ. פי אחר כך בשזוכין למחין וקדושה אז נתגלה מלכותו יתברך לעין כל בדת שלם, פי זוכין להמשיך כל המחין רק בשביל התגלות מלכותו יתברך לידע ולהודיע ולהודע שהוא היוצר הוא הבורא וכו' לא מח שאני גדול, אני ידען, אלא מח שיעזור לנו באמת להגיע לעבודת ה', ולשלוט על כל מצב של שלא כסדר, טרדות, פרנסה, גוף, שינה, בושות. לשלוט על הכל במח ודעת.

ואז נמתק בחינת שלא כסדר ונכלל בבחינת כסדר, אז זוכים זכרינו לחיים, חיים אלו הם המוחין בחי' מ"ה, מלך חפץ בחיים, ה' רוצה את המוחין כאלה, ולכן סילק אותם כדי להמשיך בחי' מ"ה בבחינת באתר דאית דכך נוקבא לא אדפר תמן, כי בתקיעת שופר נמשך חזרה המוח וקדושה בחי' דבר בתוך הדין להמתיק הכל, פי היא בטלה אצלו השלא כסדר בטל, וזהו עיקר שלימות תיקון המלכות שהמוחין בשלימות וקדושה פי בעת שהמוחין בשלמות בקדושה אין מתיראין מבחינת שלא כסדר מאחר שיודעין שהכל מאתו יתברך לבר שאז נתבטל בחינת שלא כסדר לגמרי מ"ה אני ומ"ה חיי, חשוב מ"ה, זה סדר שיודעים שה' מנהיג הכל, ואז אין אצל האדם שלא כסדר, רק מאמין ומתחזק, ולואי שנזכה לדבר הזה, ואז אדם נופל מכל מה שעובר עליו. קשה לומר שכל אדם יכול להגיע לזה בשלימות, אבל בכל פעם שעובר על אדם, הוא צריך לברוח לזה, וזה יקל מאד מאד, ואז זוכים לעסוק בתשובה באמת בכל יום, מה שכל נפש צמאה לזה, רק לעשות בכל יום בתשובה, רבינו מכניס אותנו לעבודה של תשובה בכל יום, בשמחה ומתיקות. ישמע ביזונו וישתוק, היינו לא תשובה בעצבות אלא בשמחה.

לאחר הביטול זוכים לשלימות ההמתקה ממדות הרחמים, שמאירים לתוך השלא כסדר' שלו

ועל-כן עקר התעוררות השנה הוא על-ידי קול שופר, קול פשוט בלי דיבור פי הקול הוא בחינת מ"ה הוי' בחינת כסדר, כמו שפתיב בתקונים הוי' בקול ודיבור בארני, שהם בחינת כסדר ושללא כסדר, כי כדי להמשיך המוחין נקי לגמרי, צריך דווקא קול בלא דיבור, פי קול מעורר הפונה, שהם המוחין וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה כט), תקיעת שופר חכמה ואינה מלאכה פי קול שופר הוא בחינת חכמה, בחינת מ"ה, בחינת קול מעורר הפונה שבפמח, פי הקול אין בו תפיסא ואין יכולין להבין מחבירו שום דבר על-ידי הקול לבר, פי הקול הוא בחינת מ"ה, בחינת כח החכמה לבר, פי עכשיו אנו ממשיכין רק בחינת הקול לבר, שהוא בחינת מ"ה כסדר כדי להגביר בחינת כסדר ואחר כך על-ידי הקול נבנה הדבור, שזהו בחינת התפלה, בחינת מלכויות וזכרונות ושופרות שאומרים בראש השנה אחר תקיעת שופר: שירות ותשבחות

ליקוטי הלכות ח"א דף כ"ו נטילת ידיים שחרית ג' המשך אות ה'

כאלה, בהתעוררות כזה. ואז נבנה מחדש הדיבור.

ר' נתן בענין הזה בפשטות מראה לנו ששופר הוא בחי' קול, יש בזה ענין עמוק, שופר הוא סוד עצום מאד, התורה ניתנה בקול שופר, המשכת מלכות ה' בכל שנה הוא בקול שופר, להראות לנו שגילוי מלכות ה' הוא במח עליון ונורא, דבר שאין לנו בו אחיזה, שנמשך מן המיצר אל המרחב, מתיקון ואמת של י"ג מדות של רחמים שהוא נמשך מאור מ"ה החדש, שה' מאיר החכמה, ויש רצון למעלה שה' רוצה שנה חדשה ורוצה בעולם בחי' הויה בחי' רחמים גדולים מאד, והם יכולים להמשך בתוך דיבור, הכסדר נמשך בתוך שלא כסדר, כי הדיבור הוא בחי' שלא כסדר, ובו נמשך ההמתקה מבחי' קול, שפע הרעת שמעורר הכוונה, חכמה, כח מ"ה הוא התגלות אלקות. רק פירשנו קצת למה ר' נתן מאריך כאן בענין הקול. שמעורר מדות הרחמים שורש הרצון, ועי"ז מוציא את האדם מבחי' הדין בתשרי נברא העולם, רק נתובק בלה' האריך ומלואה.

כמו שהצדיק עוסק לחזק ולעודד, מאידך הוא נותן טעם של ביטול ושפלות בשמחה

למדנו כאן סדר נפלא בעבודת ר"ה, ובוראי אנו יכולים להתכונן לראש השנה וללכת עם זה ממש מערב ראש השנה עד ממש כל רגע ורגע לנקות וליישב את השכל והמח בישוב הרעת עצום ולהיות רבוק בה' מאד, אבל העיקר מה שאנו לומדים מהלכה זאת, הוא הנקודה האמיתית של הרבי, הרבי מאד מחזק, מחיה, מכניס אותנו לעולם של אמונה, נותן לנו הנהגות של תורה ותפילה, אבל אחד מהדברים הכי יקרים שרבינו נותן לנו, זה להיות יהודי, בענין של מלכות תורה שבע"פ שאנו צריכים לקיים את התורה, ובענין שבירת התאוות והמדורות, שזה מלחמה עצומה מאד. הרי החידוש של הרבי שזכה לקרושה ונקיות וצחות כזאת, שזהו דרגת הצדיקים, יתכן שאדם יודע כל התורה, אבל הוא לא נקי. המוחין שלו לא יודע מה זה ביטול למלכות ה'.

הבעש"ט גילה בעולם, אפי' שאדם יודע סודות התורה וכונות עמוקות, העיקר שמעשיו יהיו טובים לה', שיהיה מלא ביטול לה', היינו יראה, רבינו אמר שמכניס יראה באנשיו, נרמה לאנשים שיראה זה עצבות, וקשה לעמוד בזה, אבל באמת יראת ה' לחיים, לעמוד לפני ה', זה שייך גם לנו, זה בעיקר מה שאתה רוצה באמת, אדם מיוחד מלעסוק בתשובה ומיראה, כי אז רואה איפה הוא נמצא, רואה באמת מיהו, והאמת כואבת מאד. אך רבינו מלמד לי שאני כלום, ונותן לנו טעם של ביטול, כי זה עיקר נקודת העבודה להזכר ולהתקרב לה' יותר ויותר, וזהו עיקר נקודת התשובה לצאת מגדלות, מה אני עוסק כל החיים עם עצמי, יש כאן מלך הכבוד, אני צריך לשוב, איני מתיימש, רק עושה מה שאני יכול, ואז האמת לא כואב, אדרבה, זה מה שהנשמה שלי רוצה, הגן עדן שיש בעולם הוא תשובה, שלימות הגן עדן הוא לירא את ה'.

אדם צריך ללמוד תורה ולקנות ידיעות התורה, זהו הכלים וצמצומים לאור הרעת, אך התכלית הוא הקיום, הקיום תלוי בתשובה, שורש התשובה הוא בראש השנה. ור' נתן הרי מראה לנו את זה מה שרבינו חידש בס' פ"ב עם סי' ו' כלל התשובה ע"י ישמע בזינו ידום וישתוק. כי במציאות כשאין אדם עוסק בתשובה, הולך לו שלא כסדר, הוא רוצה כבוד, הכבוד הורג אותו, עובר עליו נורא ואיום, השי"ת מראה לך שתצא מזה.

עיקר ביסופי הנפש - יראה עם מתיקות

חודש אלול מסוגל שנזכה להשתנות ברבר הזה, ונתחיל להרגיש חיים טובים של כבוד אלקי, להרגיש מלכות ה', שם יש פרנסה, הצלחה, וכל טוב. בהלכה זאת ר' נתן מראה לנו איך מתחילים להכנס למציאות הזו של עבודת התשובה, תשפיל את עצמך ותתקרב לה', תקבל מוחין שמאירים לך ע"י שהתשובה מתוקה, מאירים לך יראה, שזה עיקר של הרבי.

אלה שזוכים ללכת בדרגות כאלה, התבודדות בכל יום, זוכים למה שזוכים, לבושה ותשובה עמוקה ועוד עוד. ור' נתן אומר כאן שענין ר"ה וכל הנכלל בזה, שייך לכל אחד בכל יום תמיד, ע"י בחי' לילה ויום ונטילת ידיים שחרית, להתחיל עם ביטול ואח"כ נמשך מ"ה חרש. זה משנה את האדם, ומתקן כל מה שעובר על אדם שלא כסדר, כשמקיים כך, יזכור את ה', ויזכה לתורה ועבודת ה'.

אך בפרט בר"ה יום הדין, שמתעורר בחי' השלא כסדר, ומבין אדם שיש לו גדלות, ומשפיל עצמו ובא לפני מלך הכבוד, אזי טועם טעם חרטה בלבו, שלזה עיקר נפשו כוספת.

שהרי בר"ה אנו צריכים להכתב לחיים טובים ולשלום, שיהיה לנו שנה מתוקה, בלי קטנות המוחין ובלבולים מהבעיות שלנו, צרות, פוליטיקות ודברי הבל, צריך רחמים לצאת מזה, כל אחד מסתבך לפי עניינו, אנחנו מבקשים שנה טובה, היינו, שבכל יום אנו עוסקים בתשובה והתבודדות, זוכים לשפלות, ועוסקים בתורה וממליכים את ה', עד שזוכים ביוה"כ לסליחה ודעת גדול שמתגלה בסוכות ושמחת תורה, שידוע איך לעבוד את ה'.

לכן בליל ר"ה אומרים מזמור לה' הארץ ומלואה, וזה מסוגל לפרנסה, למה? כי הארץ הוא החסרונות של כסדר, בעיות בפרנסה, זה נגד כבוד ה', אך 'ומלואה' ה' ממלא את זה, תבל בגי' ב' פעמים דין, ויושבי בה, יש דרך ליישב ולהמתיק הדין, והוא ע"י הביטול והמשכת מח חרש.

זכינו ללמוד הלכה ראשונה שר' נתן מדבר בדרך של התבודדות ויראה, פה מונח דרך של התבודדות ותשובה להשפיל את עצמו, צריך לזכור שזה שייך לאנשים גדולים שזוכים להרגיש בושה וכאב לב גדול לפני ה', אבל זה שייך גם לנו, אנשים מגושמים שבקושי יכולים להתחרט על משהו, אבל גם זה יקר מאד מאד בעיני ה', חרטה אחת אמיתית, צעקה אחת לפני השי"ת, שאז נצא מכל השלא כסדר ונזכה לכל הישועות ברוחניות ובגשמיות ונכתב ונחתם לחיים טובים ואמיתיים אמן.

וְעוֹד הִיָּה לִי פְמָה דְבָרִים בְּזָה וְלֹא נִכְתָּב בְּזַמְנֵנוּ וְנִשְׁפָּת, חָבַל עַל דַּאֲבָדִין, הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יִזְכְּנוּ לַחֲזוֹר
וְלִמְצֵא כָּל הָאֲבֹדוֹת, וְלֹא נִאֲבָד עוֹד שׁוֹם דְּבָר וְדָבוּר כְּבוֹר סִיד שְׁאִינוּ מֵאֲבָד טְפָה אֲמֵן כֵּן יְהִי
רְצוֹן: